

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวม
พยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์:

ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

The Study of Problems and Obstacles in the Operation of Collecting
Evidence of Police Officers in Suppressing Car Theft:
Case Study of Metropolitan Police Division 2

ชาคิยา บุญยรัตน์¹ และ ณรงค์ กุลนิตะ²

Chakiya Boonyarat¹ and Narong Kulnitat²

^{1,2}สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2}Forensic Science, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: p.r.air@hotmail.com¹, Narong.kulnides@gmail.com²

Received: 2022-05-18; Revised: 2022-06-16; Accepted: 2022-06-17

บทคัดย่อ

เมื่อเกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคม พนักงานสืบสวนสอบสวน มีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาตามอำนาจหน้าที่แห่งกฎหมายเพื่อพิสูจน์ทราบถึงข้อเท็จจริงและเพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ดังนั้น พนักงานสืบสวนสอบสวนจะต้องมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการสืบสวนสอบสวน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 โดยทำการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือ พนักงานสืบสวนสอบสวนที่ปฏิบัติงานกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 สถานี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานสืบสวนสอบสวนจาก 11 สถานี มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเป็นไปตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุคดีโจรกรรมรถยนต์สอดคล้องไปในทางเดียวกัน ซึ่งการศึกษานี้ อาจนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สอบสวนต่อไปในอนาคตและเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานสืบสวนสอบสวนให้ดียิ่งขึ้น และควรมีการกำหนดแนวทางกาปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

คำสำคัญ: การโจรกรรมรถยนต์, การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน, กองบังคับการตำรวจนครบาล 2

Abstract

The inquiry officer is responsible for investigating when a crime occurs and taking action regarding alleged legal duties to prove the facts and bring the suspect punished by law. Therefore, the inquiry officer must have extensive knowledge and experience for an efficient investigation. Therefore, this study aimed to realize how inquiry officer from a division of the Metropolitan police division 2 use their procedure and professional skills to manage the car theft case. This study performed in-depth interviews. The target group was 11 inquiry officers from the division of the metropolitan police 2 (1 person per each police station). We found that the inquiry officers from 11 stations are consistent with the procedure, including the process of collecting evidence in the car theft investigation. Therefore, this study could be used as an operation guideline and to improve investigations' efficiency. Consequently, we recommend that authorities establish an international standard policy for evidence collection and research of car theft cases.

Keywords: Car Theft Case, Collects Evidence, Metropolitan Police Division 2

บทนำ

อาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่ง ถือเป็นภัยที่คุกคามความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม สังคมใดมีอาชญากรรมมากสังคมนั้นก็ย่อมที่จะเป็นสังคมที่มีความปลอดภัยต่ำ ประชาชนในสังคมดังกล่าวก็จะเกิดความหวั่นวิตกต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองรวมถึงเกิดความหวงใยต่อบุคคลในครอบครัว ว่าอาชญากรรมจะเกิดขึ้นกับใคร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งจะนำมาสู่ความสูญเสียทั้งทางทรัพย์สิน ร่างกาย และจิตใจ แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมและบุคคลใกล้ชิดของเขา เหล่านั้นอย่างแน่นอน แต่ในทางตรงกันข้าม หากสังคมใดเป็นสังคมที่มีการเกิดอาชญากรรมต่ำสังคมดังกล่าวก็จะเป็นสังคมที่มีความปลอดภัยสูง เป็นสังคมที่มีความสงบสุขประชาชนในสังคมรับรู้ได้ถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน

ปัญหาอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดจากความยากจน ความขี้เกียจ การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ อาชญากรจึงเลือกที่จะลงมือ ลัก ชิง ปล้น ทรัพย์สินของผู้อื่น เพื่อประทังชีวิตของตนให้อยู่รอด ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานโดยเฉพาะในพื้นที่เขตเมือง นอกจากนั้นยังมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ส่งผลให้จำนวนประชากรในพื้นที่เมืองเพิ่มขยายอย่างรวดเร็ว เกิดการขยายตัวของชุมชนใหม่ ๆ ถือเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรม และเนื่องจากผู้คนต่างต้องการที่จะอยู่รอดจึงมีการดิ้นรนหาวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ตนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ก็จะหาทางรอดของการหาเงินโดยการก่ออาชญากรรม เพื่อให้ได้มาซึ่ง

ทรัพยากรและหนึ่งในอาชญากรรมที่กำลังเป็นปัญหาในปัจจุบันปัญหาหนึ่งคืออาชญากรรมด้านการประทุษร้ายต่อทรัพยากรโดยเฉพาะการโจรกรรมรถยนต์

ปัญหาการโจรกรรมรถเป็นปัญหาอาชญากรรมที่มีสถิติในการกระทำความผิดสูง มีรูปแบบและวิธีการโจรกรรมหลากหลายอีกทั้งโครงสร้างขององค์กรคนร้ายมีความสลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นองค์กรคนร้ายระหว่างประเทศ จากปัญหาดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยเฉพาะ จากนโยบายดังกล่าวกองบังคับการตำรวจนครบาลได้ส่งแผนงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ให้แก่กองบังคับการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ได้ดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวแล้วแต่ผลการปฏิบัติงานยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เนื่องจากยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน รวมถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อวางแผนต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแก้ไขและเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ เพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกลุ่มสายงานปราบปรามในสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยจำแนกประเด็นที่มีความเกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม

ความหมายของอาชญากรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของคำว่า อาชญากรรม หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา

เสรีน ปุณณะหิตพนธ์ (2527) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมสรุปได้ว่า หมายถึง

1. การกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำใดๆไม่ว่าจะเป็นประเทศที่หน้าลงโทษเพียงใด หรือไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากเพียงใดก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมถ้าไม่มีบทบัญญัติลงโทษไว้

2. การกระทำโดยเจตนา ไม่ว่าจะในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุสมผล ซึ่งทำให้รัฐต้องดำเนินการในฐานะที่เป็นความผิดอาญาหรือความผิดลหุโทษ

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531:3) ได้ให้ความหมายอาชญากรรมไว้ดังนี้คือ “อาชญา” แปลว่า อำนาจหรือโทษ ส่วนกับว่า “กรรม” แปลว่า การกระทำ อาชญากรรมในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Crime ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า Crimen ในภาษาละตินแปลว่า การกล่าวหา หรือการกระทำความผิดโดยบุคคลหนึ่งต่อบุคคลอื่น

จากนิยามความหมายของอาชญากรรมที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า อาชญากรรม หมายถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมถือเป็นความผิดที่ต้องถูกลงโทษสถานใดสถานหนึ่ง เมื่อได้พิสูจน์ว่าได้กระทำความผิดจริง อาชญากรรมมีสาเหตุที่สำคัญ 5 ประการ คือ ความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ การเสียระเบียบทางสังคม การขัดกันในค่านิยม พฤติกรรมเบี่ยงเบน และการกำหนดชื่อของการกระทำว่าเป็นอาชญากรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพยานหลักฐาน

ความหมายและพยานหลักฐานในคดีอาญา

สฤชดี สืบพงษ์ศิริ (2551) กล่าวว่า พยานหลักฐาน หมายถึง สิ่งใดที่สามารถจับต้องได้ตามกฎหมาย และเป็นสิ่งที่สามารถนำเสนอในชั้นศาลเพื่อพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงในคดีได้ คือ พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคล ตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ ซึ่งจะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์การกระทำผิดได้ เช่น บุคคลใดรู้เห็นพฤติกรรมในการกระทำความผิดของบุคคลอื่นถือว่าเป็นพยานบุคคล ส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่ได้กระทำขึ้นโดยชอบหรือมิชอบด้วยกฎหมายก็ดีและกระทำขึ้นโดยผู้ร้าย หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดก็ตามถือเป็นพยานเอกสาร ส่วนวัตถุต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดซึ่งตรวจพบในสถานที่เกิดเหตุถือเป็นพยานวัตถุหรือวัตถุพยาน

พยานหลักฐานในคดีอาญา ประกอบด้วย (ศรีนัยภัทร เสียงสูง, 2559)

1. พยานบุคคล หมายความว่า ถ้อยคำของบุคคลที่มาให้การต่อหน้าพนักงานหรือศาลรวมทั้งอาภักปฏิกิริยาอาการของคนไข้ที่สามารถแสดงออกซึ่งแทนความหมายของถ้อยคำพูด

2. พยานเอกสาร หมายความว่า ข้อความใด ๆ ที่สื่อถึงความหมายใดที่เจ้าพนักงานหรือศาลสามารถอ่านหรือตรวจดูได้จากหนังสือลายลักษณ์อักษร หรือเครื่องหมาย รูปรอยใด ๆ โดยประการที่ว่าเครื่องหมายรูปรายนั้นสามารถใช้แทนลายลักษณ์อักษรได้

3. พยานวัตถุ หมายความว่า สิ่งของใด ๆ ที่คู่ความอ้างเป็นพยานหลักฐานในคดี ด้วยความประสงค์ที่จะให้เจ้าพนักงานหรือศาลตรวจดูรูปร่างลักษณะของสิ่งของหรือวัตถุนั้นเพื่อประโยชน์ แก่คดีของตน

4. พยานผู้ชำนาญการพิเศษ หมายความว่า บุคคลผู้มีอาชีพหรือมิใช่ก็ตาม มีความรู้ความชำนาญพิเศษในการใด ๆ ซึ่งความเห็นของเขานั้นมีประโยชน์ในการวินิจฉัยคดีได้

แนวความคิดและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

กองบัญชาการตำรวจนครบาลมีหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถ (ปจร.ศบก.น.) เพื่อวางแผน อำนาจการ ควบคุม ประสานงาน กำกับดูแล การป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถทั่วนครบาลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมอาชญากรรมด้านนี้ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยให้หน่วยรอง คือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 1-9 ระดมทรัพยากรของหน่วยที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุผล พิจารณาจัดตั้งหน่วยงานรองรับ ปจร.ศบก. ระดับ กองบังคับการและสถานีตำรวจ แบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 มาตรการ คือ มาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม และมาตรการสนับสนุนการป้องกันและปราบปราม การปฏิบัติจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยงานการข่าวจากแหล่งข่าวและการสืบสวนที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา และต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน องค์กรเอกชน ที่มีอยู่หรือจัดตั้งขึ้นใหม่ องค์กรทุกรูปแบบ ส่วนราชการและภาคเอกชน ให้เข้ามามีบทบาทในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับตำรวจมากขึ้น โดยใช้งานประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติ นอกจากนี้ยังประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ตำรวจภูธรภาค 1- 9 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานทหารที่มีหน้าที่อยู่ตามแนวตะเข็บชายแดน ในการให้ข้อมูลช่วยสกัดกั้นที่ถูกโจรกรรม และช่วยตรวจสอบรถต้องสงสัยที่หน่วยงานตามแนวชายแดนได้ยึดรถต้องสงสัยไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร ยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสรุปผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี นิยามศัพท์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้อง และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อใช้ในการคลี่คลายคดี

1.2 การนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2

โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 9 ส่วน ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง, การรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร, ปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์, ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากร, ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณ, ปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรม ที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์อย่างไรบ้าง, ข้อมูลด้านใดบ้างในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด, วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์อย่างไรบ้างและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกกับพนักงานสอบสวน ในเขตพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้เครื่องบันทึกเสียงและนำเสียงที่บันทึกได้มาถอดเป็นประโยคเรียบเรียงไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ ว่าพนักงานสอบสวน มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับองค์ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ รวมถึงนำข้อมูลที่ได้บันทึกไว้เรียบเรียงลงในเนื้อหา เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายสรุปเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายนำเสนอข้อค้นพบจากการวิจัย และปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้ง 11 คน โดยอธิบายให้ตรงประเด็นในการวิจัย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเรียบเรียงให้มีเนื้อความที่สมเหตุสมผล และมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน หลังจากนั้นนำเทปที่ใช้บันทึกการสัมภาษณ์มาถอดเทปการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสำรวจกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยสารวัตรสอบสวนที่มีประสบการณ์ ในการทำแผนคดีโจรกรรมรถยนต์ จำนวน 5 ราย จาก สน.ทุ่งสองห้อง สน.คันนายาว สน.บางซื่อ สน.ดอนเมือง และสน.บางเขน รองสารวัตรสอบสวนที่มีประสบการณ์ ในการทำแผนคดีโจรกรรมรถยนต์ จำนวน 6 ราย จากสน.สายไหม สน.โคกคราม สน.ประชาชื่น สน.เตาปูน สน.สุทธิสาร และสน.พหลโยธิน รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 11 ราย

ประเด็นที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในสังกัด สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สถานีตำรวจนครบาลคันนายาว สถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลสายไหม สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน สถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน และสถานีตำรวจนครบาลประชาชื่น โดยผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 11 คน

มีอายุระหว่าง 25-45 ปี จบการศึกษา ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขานิติวิทยาศาสตร์ มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ 2-20 ปี โดยผู้ที่ให้ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากพนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่สามารถให้ข้อมูลสำหรับนำมาปรับใช้ในการศึกษาได้ เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ดังนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ประเด็นที่ 2 วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ การรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์มีวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการสำคัญ ดังนี้ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว รองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น รองสารวัตรสอบสวน สน.สุทธิสาร และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน โดยให้ข้อมูลการรวบรวมพยานหลักฐานโดยการรับแจ้งเหตุ ทำการบันทึกข้อมูลรายละเอียดจากพยานหรือผู้แจ้งเหตุ และตรวจสอบกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เกิดเหตุ ข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน สารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ รองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน สารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง และรองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม ให้ข้อมูลลำดับการรับแจ้งเหตุ ตรวจสอบที่เกิดเหตุ ปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุ ตรวจดูวัตถุพยานโดยรอบ และสอบถามข้อมูลจากพยานบุคคล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย

ประเด็นที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์ ดังนี้ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม รองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน รองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม รองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน และรองสารวัตรสอบสวน สน.สุทธิสาร คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญการ และงบประมาณในการติดตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน คือ การฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในเรื่องการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อนำมาเชื่อมโยง ทำแผนประกอบคดีประทุษกรรมของคนร้ายและวิเคราะห์ผลจากหลักฐานที่ได้รับเพื่อคลี่คลายคดี และข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น สอดคล้องกับข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง ซึ่งให้ข้อมูล จำนวนเจ้าหน้าที่ที่เป็นปัจจัยหลักในการปฏิบัติงาน เพราะในระดับสถานีตำรวจมีเจ้าหน้าที่น้อย

ประเด็นที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคคลากรที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านบุคคลากรที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลไปในทางเดียวกัน คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในการโจรกรรมรถมีน้อย ทำให้ใช้ระยะเวลานานในการติดตามผล ทำให้บางครั้งไม่ทันการเพราะอาชญากรได้ทำการแยกชิ้นส่วนรถที่โจรกรรมไปยิ่งทำให้ยากในการจะตามกลับคืนมา

ประเด็นที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลเช่นเดียวกัน คือ ในการติดตามการโจรกรรมรถจะใช้เวลานานเพราะฉะนั้นงบประมาณที่ใช้ในบางครั้งจึงไม่เพียงพอ เว้นเสียแต่ว่า คดีนั้นเป็นคดีใหญ่และเป็นที่สนใจของสังคม รวมถึงได้มีความร่วมมือจากหลายฝ่าย ก็จะมีงบประมาณจากหลายทางรวมถึงจากเงินรางวัลนำจับจึงทำให้มีงบประมาณเพียงพอ

ประเด็นที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรมที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการฝึกอบรมที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ให้ข้อมูลเช่นเดียวกัน คือมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน คือ เจ้าหน้าที่ในระดับสถานีตำรวจได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการตรวจสอบและเก็บวัตถุพยานอย่างไม่ทั่วถึง เพราะในการฝึกอบรมแต่ละครั้งมีการจำกัดจำนวนคนรวมถึงการโยกย้ายตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ และทุกสถานีตำรวจยังให้ความเห็นตรงกันว่า การฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ทำให้พนักงานสอบสวนได้รับความรู้และเข้าใจในขั้นตอนการรวบรวมพยานหลักฐาน ทำให้ทราบการโจรกรรมแบบต่าง ๆ เป็นผลให้วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ รวมถึงการสอบสวนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 7 ข้อมูลในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับข้อมูลที่สำคัญในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ทุ่งสองห้อง สอดคล้องกับสารวัตรสอบสวน สน.บางซื่อ คือ การนำข้อมูลทั้งหมดมาประกอบรวมกัน ข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.พหลโยธิน สอดคล้องกับข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.เตาปูน รองสารวัตรสอบสวนสน.สุทิสสาร สารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง รองสารวัตรสอบสวน สน.สายไหม และสารวัตรสอบสวน สน.บางเขน คือ ภาพจากกล้องวงจรปิดในที่ที่เกิดเหตุ หลักฐานในที่ที่เกิดเหตุ พยานบุคคล และแผนประทุษกรรมของคนร้าย ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.คันนายาว สอดคล้องกับรองสารวัตรสอบสวน สน.โคกคราม คือ ผู้เสียหาย พยานบุคคล และพยานวัตถุ และข้อมูลจากรองสารวัตรสอบสวน สน.ประชาชื่น คือ ข้อมูลพยานบุคคลและดำเนินรูปพรรณของรถยนต์ที่ถูกขโมย ซึ่งข้อมูลจากทุกสน.มีแนวโน้มการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ไปในทิศทางเดียวกันแต่แตกต่างกันในขั้นตอนการลำดับความสำคัญของวัตถุพยาน

ประเด็นที่ 8 วิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ผู้ให้สัมภาษณ์ ให้ข้อมูลสอดคล้องกันเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ข้อมูลจากทั้ง 11 สน. ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีแนวโน้ม

ไปในทิศทางเดียวกัน คือ สอบถามเพื่อยืนยันรูปพรรณสัณยต์ที่หายกับผู้เสียหาย และส่งสำนวนคดีให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนส่งให้กับพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

ประเด็นที่ 9 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์

ข้อมูลจากสารวัตรสอบสวน สน.ดอนเมือง ได้เสนอแนะว่า ควรจัดทำตารางเพื่อทบทวนความรู้ของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อลดปัญหาและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยทราบถึงความสอดคล้องในทางเดียวกันของปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางในการรวบรวมพยานหลักฐานคดีโจรกรรมรถยนต์ สามารถสรุปในประเด็นหัวข้อวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการการจัดทำแผนประชุมกรรม คือ การรักษาสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบสภาพสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบวัตถุพยานทั้งพยานวัตถุที่พบและพยานบุคคล การพิจารณาคำให้การของผู้ต้องสงสัย ศึกษาแผนที่และภาพถ่ายในที่เกิดเหตุ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการตามเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทั้งด้านบุคคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการฝึกอบรม ที่เป็นปัจจัยในการทำคดีโจรกรรมรถยนต์ รวมถึงการจัดทำแผนก่อนดำเนินการหาผู้กระทำความผิด และหลังดำเนินการจับผู้กระทำความผิดได้ ทั้งนี้ ผู้จัดทำแผนประชุมกรรมจะต้องเข้าใจการลำดับขั้นตอนการจัดทำแผนอย่างชัดเจน เริ่มตั้งแต่การอธิบายรายละเอียดการเข้าตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ลักษณะวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ การสามารถตอบคำถามเรื่องประเภทของลักษณะการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ และได้รับความรู้เกี่ยวกับคดีโจรกรรมรถยนต์ของพนักงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรม และสามารถนำมาใช้ประกอบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ในครั้งนี้ โดยมีวิธีการศึกษาจากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงลึก ซึ่งสอดคล้องกับ คู่มือพนักงานสอบสวน (เอก อังสนานนท์, 2556) พบว่า จากข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนประชากร 11 ราย ในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ซึ่งประกอบไปด้วย การรับแจ้งเหตุ บันทึกข้อมูลรายละเอียดของวัตถุพยานและตรวจสอบกล้องวงจรปิดในบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเหตุ หลักวิธีการวิเคราะห์ในการคลี่คลายคดีโจรกรรมรถยนต์ ประกอบด้วยการรวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ตรวจสอบและวิเคราะห์วัตถุพยานประกอบคำให้การและทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ข้อมูลในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ที่มีความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ภาพจากกล้องวงจรปิด คำให้การจากผู้เสียหาย หลักฐานที่พบในที่เกิดเหตุ และพยานบุคคล วิธีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ คือ ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ผลจากหลักฐานต่าง ๆ ทำสำนวนคดี และส่งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ ประโยชน์ในการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ ทำให้พนักงานสอบสวนได้รับ

ความรู้และเข้าใจขั้นตอนในการรวบรวมพยานหลักฐาน ทำให้สามารถสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ คือ ควรจัดอบรมทบทวนความรู้ของพนักงานสอบสวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนต่อไป ซึ่งการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์และวิธีแก้ไข้ปัญหา และเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษารูปแบบการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม (อิทธิรัฐ นิยมทรัพย์, 2558) ในประเด็นหัวข้อวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมและการค้นหาวัตถุพยานในที่เกิดเหตุ ในส่วนประเด็นปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณและกำลังพลที่มีผลต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีโจรกรรมรถยนต์ เป็นไปในทิศทางเดียวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ : ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 (ดุสิต ทำดี, 2547) จากผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จะปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอัตรากำลังเพียงพอต่อการปฏิบัติงานจะปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ ควรมีการประสานกับสถานีตำรวจที่มีพื้นที่ติดกับพื้นที่รับผิดชอบของ กองบังคับการนครบาล 2 และในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อประสานการตั้งด่านร่วมกันในช่วงเวลาเดียวกันเพื่อสกัดจับผู้กระทำความผิด และทำให้ติดตามตัวผู้กระทำความผิดในบริเวณที่ไม่มีกล้องวงจรปิดทั่วถึงได้ และควรมีการจัดอบรม รณรงค์ ให้ความรู้กับผู้คนในชุมชนช่วยกันเป็นหูเป็นตาสอดส่อง ระวังระวัง รวมถึงให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการดำเนินคดี แนะนำแนวทางในการป้องกันการโจรกรรมรถยนต์ให้แก่ผู้คนในชุมชน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและความมั่นใจให้กับพยานบุคคลที่พบเห็นเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยนี้พบว่าข้อเสนอแนะบางประการ คือ ควรเพิ่มปริมาณกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้มีความหนักแน่นน่าเชื่อถือของข้อมูลในการศึกษาวิจัยมากยิ่งขึ้น และเพิ่มพื้นที่สำรวจเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความหลากหลายของกลุ่มประชากร

เอกสารอ้างอิง

- ดุสิต ทำดี. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์: ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2531). อาชญาวิทยา: สหวิทยาการว่าด้วยปัญหาอาชญากรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ศรันยภัทร เสี่ยงสูง. (2559). การรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทย กรณีศึกษาพยานหลักฐานทางชีววิทยาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา. ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2562, จาก <http://www.lib.ku.ac.th/KUCONF/2559/KC5310006.pdf>
- สฤณี สืบพงษ์ศิริ, (2551). เอกสารประกอบการสอน วิชา หลักการทางนิติวิทยาศาสตร์. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก http://www.ajarnpat.com/article/article_evidence.pdf
- เสริม ปุณณะหิตานนท์. (2527). การกระทำผิดในสังคม สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอก อังสนานนท์.(2556). คู่มือพนักงานสอบสวน. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก <http://criminalaffairs.police.go.th/documents/คู่มือพนักงานสอบสวน>